

JAER 30, 't, weekblad (Brugge 17 juli 1864 - 12 juni 1870; verscheen van 18 juni 1870 af onder de titel 't Jaer 70, tot 1884).

Werd opgericht – onder de redactie van Guido Gezelle – met de bedoeling te zijn een „politieke wegwyzer voor treffelyke lieden” (tot 13 november 1869 de ondertitel) en als voorbereiding voor de verkiezing van 11 augustus 1864: daarom werden de eerste nummers kosteloos rondgestuurd. Na de verkiezingsnederlaag werd het een strijdend anti-liberaal en conservatief blad, getekend door de sterke persoonlijkheid van de hoofdredacteur, die er zijn reeds vroeger beproefde polemische gaven en in 't algemeen zijn veelzijdige, maar wel sterk persoonlijke journalistieke aanleg vruchten liet afwerpen. Ook politiek was het weekblad typisch

Gezelliaans: de Vlaamsgezindheid, waarvan vele artikelen blijk geven, kan niet van zijn godsdienstige en kerkelijke overtuiging gescheiden worden. De algemene oriëntatie was tevens – ook wat de taal betreft – eerder particularistisch, wat, zoals bekend is, bij Gezelle vaker bevruchtend dan beperkend werkte. Toen, na politieke verwickelingen en financiële moeilijkheden, Gezelle korte tijd uit de redactie verdween, moest hij spoedig teruggeroepen worden, omdat de belangstelling van de lezers zienderogen afnam. Op 12 juni 1870 (nr. 310) nam Modest Delplace de uitgave over van H. Vandenberghe-Dinaux, en op 18 juni (nr. 311) werd de naam gewijzigd in 't Jaer 70, een nieuw gazetje voor christelijke Vlamingen: het hoofdartikel van dat nummer verkondigde duidelijk de terugkeer van Gezelle: Djilleke leeft nog.

LITERATUUR: Fr. Baur, *Inleiding tot Van den kleenen hertog* (Jubileumuitgave van Guido Gezelle's werken) (1932, p. 77-91); - Fr. Baur, *Inleiding tot Guido Gezelle's proza en varia* (1951, + bloemlezing uit de eerste drie jaren van 't Jaer 30); - R. van Sint-Jan, *Guido Gezelle's avonturen in de journalistiek* (1954); - A. Viaene, *Van 't Jaer 30 naar 't Jaer 70*, in *Biekerf*, jg. 62 (1961, p. 33-36, + bijlagen p. 40).

JOZEF BOETS